

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/148/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116223971
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8116223971.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: Q. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXXX/XX, XXX XX C., v konaní o zaplatenie 1.830,02 eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 14Csp/170/2016-55 zo dňa 09.05.2018 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. čo do zamietnutia žaloby v prevyšujúcej časti a súvisiacom výroku o trovách konania.

Mení rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. čo do splatnosti priznaných súm tak, že žalovaný je povinný priznanú istinu 1.417,48 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 28.10.2016 do zaplatenia zaplatiť v splátkach po 40 eur mesačne, splatných vždy k 25-tému dňu v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť, až do úplného vyrovnania dlhu s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok splatnosť celého dlhu.

Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.417,48 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 28.10.2016 do zaplatenia, a to v splátkach po 25 eur mesačne, splatných vždy k 25. dňu v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť, až do úplného vyrovnania dlhu s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej zo splátok má za následok splatnosť celého plnenia. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 54 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Rozhodnutie odôvodnil ust. § 7 ods. 1; § 9 ods. 2; § 11 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch; § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka; § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. a § 232 ods. 3, 4 CSP a výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 255 ods. 1, 2; § 262 ods. 1, 2 CSP.

3. Súd prvej inštancie uviedol, že rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal svojich nárokov vyplývajúcich zo zmluvy o úvere uzavretej dňa 25.11.2014, na základe ktorej žalovanému poskytol úver vo výške 2.000 eur. Keďže žalovaný prestal uhrádzať splátky riadne a včas, žalobca rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 27.10.2016. Žalovaný potvrdil, že od žalobcu dostal úver vo výške 2.000 eur, ktorý aj zo začiatku splácal po 30,70 eur, no neskôr pre nedostatok finančných prostriedkov úver prestal splácať. Nespochybnil, že doposiaľ žalobcovi zaplatil sumu 583,30 eur.

4. Prvoinštančný súd po vykonanom dokazovaní zistil, že úverová zmluva uzavretá medzi stranami sporu dňa 25.11.2014 obsahuje nasledujúce údaje: výška Úveru - 2.000 eur, druh Úveru - pôžička, účel úveru - bezúčelový úver/splatenie Závazkov klienta, typ a výška Úrokovvej sadzby - fixná do splatnosti, 12,9 % p. a., súbor poistenia - Súbor A, poplatok za poskytnutie Úveru - 100 eur, poplatok za správu Úverového účtu 0 eur/mesačne, poplatok za poistenie schopnosti splácať Úver - 0,73 eur/mesačne, výška Anuitnej splátky - 29,97 eur, termín splatnosti 1. Anuitnej splátky 29.12.2014, počet Anuitných splátok - 120, periodicita a termín splatnosti Anuitnej splátky - mesačne, v 25. deň kalendárneho mesiaca, splatnosť Úveru - 25.11.2024, spôsob splácania Úveru - inkasom z osobného účtu v banke/príkazom na úhradu v prospech inkasného účtu, inkasný účet - XXXXXXXXXXX/XXXX, výška RPMN - 15,4 %, RPMN bola vypočítaná za predpokladu, že Úver bol vyčerpaný jednorázovo v plnej výške, že poplatky a Úroková sadzba ostanú po celú dobu zmluvného vzťahu nezmenené a vychádzajú z nasledovných parametrov uvedených v tejto zmluve: výška Anuitnej splátky, počet splátok, výška poplatku za poskytnutie úveru, priemerná RPM ku dňu podpisu Úverovej zmluvy - 17,33 %, celková čiastka ktorú musí Klient zaplatiť (súčet výšky Úveru a celkových nákladov Klienta spojených s Úverom) - 3.696,40 eur. Žalovaný doposiaľ zaplatil žalobcovi celkom sumu 583,30 eur.

5. Z uvedeného mal preukázané, že žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 2.000 eur, ktorý žalovaný riadne splácal do júna roku 2016 mesačne po 30,70 eur, následne úver prestal splácať, preto žalobca úver predčasne zosplatnil k 27.10.2016. Z úverovej zmluvy vyplynulo, že výška mesačnej anuitnej splátky predstavuje sumu 29,97 eur a poplatok za poistenie schopnosti splácať úver 0,73 eur mesačne, teda spolu 30,70 eur. Z výsluchu žalovaného vyplynulo, že mesačná splátka bola vo výške 30,70 eur a nebola žiadna reč o nijakom poistení, resp. že by splátka mala obsahovať aj poplatok za poistenie. Aj zo samotnej zmluvy nevyplýva, aby žalovaný mal možnosť uzavrieť zmluvu aj bez poistenia, teda napr. aby zo zmluvy vyplývala možnosť, ktorú vyznačí dlžník, teda či chce uzavrieť zmluvu s poistením, resp. bez poistenia. Z uvedeného teda vyplýva, že súčasťou mesačnej splátky bola aj splátka za poistenie, a preto táto skutočnosť mala byť zohľadnená pri výpočte RPMN, pričom zo zmluvy vyplýva, že výška RPMN predstavuje 15,4 %, avšak podľa výpočtu súdu je výška RPMN 16,12 %, čo je teda v neprospech spotrebiteľa a úver sa preto považuje za bezúročný a bez poplatkov.

6. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že z predložených listinných dôkazov taktiež nevyplýva, aby bol žalobca skúmal bonitu žalovaného z hľadiska jeho príjmov a výdavkov, pričom je povinnosťou žalobcu už v rámci samotnej žaloby, resp. jej príloh preukázať, že zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti a zároveň zdokladovať, že žalobca skúmal bonitu žalovaného. Žalobca síce v rámci žaloby uviedol, že bonita žalovaného bola zo strany žalobcu overená pred poskytnutím úveru, avšak toto svoje tvrdenie žiadnym spôsobom nepreukázal, teda v tomto ohľade neunesol dôkazné bremeno na preukázanie skutočnosti, že skúmal bonitu žalovaného z hľadiska jeho príjmov a výdavkov, čo má taktiež za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

7. Vzhľadom na záver súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru preto priznal žalobcovi sumu, ktorá predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom vo výške 2.000 eur a úhradami žalovaného vo výške 583,30 eur, čo predstavuje sumu 1.416,70 eur, ku ktorej pripočítal kapitalizovaný úrok z omeškania do zosplatnenia úveru vo výške 0,78 eur a žalobcovi priznal taktiež zákonný úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

8. Zároveň skúmal sociálnu situáciu žalovaného a zistil, že jeho mesačný príjem je cca 400 eur, pričom z tejto sumy už žalobcovi spláca sumu 95 eur mesačne a na bývanie a stravu má výdavky cca 220 eur mesačne, pričom jeho priateľka čaká dieťa. Súd vzhľadom na tieto okolnosti umožnil žalovanému splatenie dlhu v splátkach po 25 eur mesačne pod následkom straty výhody splátok tak, aby nedošlo k existenčnému ohrozeniu žalovaného a na druhej strane mal za to, že takýmto pravidelným splácaním dlhu nedôjde k zásadnému ohrozeniu žalobcu.

9. Výrok o trovách konania odôvodnil tým, že v konaní úspešnejšiemu žalobcovi, ktorý mal úspech v rozsahu 77 % a neúspech v rozsahu 23 %, priznal voči pomerne neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 54 %.

10. Proti uvedenému rozsudku, a to proti výroku, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a povolil žalovanému uhradiť dlh v mesačných splátkach, v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca.

Vyslovil svoj nesúhlas s argumentáciou súdu prvej inštancie pre posúdenie úveru za bezpoplatkový a bezúročný. Tvrdil, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. h), f) a b) CSP). Ak súd mal za to, že návrh je neúplný, čo sa týka dojednania poistenia, ktoré považoval za nepreukázané, mal žalobcu vyzvať na jeho doplnenie v zmysle § 129 ods. 1 CSP. Ak ho súd nevyzval na odstránenie uvedenej vady, odňal tým žalobcovi možnosť uplatňovať si procesné práva. Súd tak rozhodol o neurčitom návrhu na začatie konania bez výzvy na jej odstránenie, preto je tu naplnený dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, čo zaručuje aj článok 46 a nasl. Ústavy SR a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/262/2017, Krajského súdu v Žiline č. k. 11Co/33/2017-53 a Krajského súdu v Prešove č. k. 16Co/25/2017-114. K poplatku za poistenie uviedol, že v samotnej úverovej zmluve v článku 1.2 je uvedený poplatok za poistenie schopnosti splácať úver, a to 0,73 eur mesačne a z článku 2.8 Zmluvy vyplýva, že žalovaný prevzal poistnú zmluvu a oboznámil sa s ňou. Poistenie nie je podmienkou poskytnutia úveru a žalobca ho sprostredkúva na základe žiadosti klienta.

11. K overovaniu bonity žalovaného uviedol, že táto bola overovaná pred poskytnutím úveru v súlade s § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Iba v prípade hrubého porušenia uvedenej povinnosti je úver bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie by sa považovalo posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch. Banka posúdila schopnosť žalovaného splácať úver na základe údajov uvedených nim v žiadosti o spotrebný úver a z reportu zo Sociálnej poisťovne a zo Spoločného registra bankových informácií. Bola zohľadnená doba poskytnutia úveru, výška úveru, príjem spotrebiteľa aj účel úveru. Súd pritom sa obmedzil iba na konštatovanie, že nedostatočne boli zohľadnené výdavky žalovaného aj na jeho záväzky. Žalobca by hrubo porušil svoje povinnosti vyplývajúce z uvedeného ustanovenia, ak by tak konal bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch, čo však v predmetnom konaní nebolo naplnené. Zároveň predložil report zo Sociálnej poisťovne a report zo SRBI, žiadosť o poskytnutie úveru. Nie je preto možné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov.

12. Odvolateľ s poukazom na § 2 ods. g) zákona č. 129/2010 Z.z. namietal tvrdenie súdu prvej inštancie, že poistenie sa započítava do celkových nákladov iba vtedy, ak spotrebiteľ musel poistnú zmluvu uzavrieť, čo v prejednávacom prípade nebolo preukázané, ide o tvrdenie absolútne ničím nepodložené a nepravdivé, založené súdom na jeho úvahe, resp. pochybnostiach bez akéhokoľvek dôkazu. V ďalšom sa odvolateľ zaoberal predpokladmi použitými pre výpočet RPMN, ktoré podľa žalobcu boli v predmetnej zmluve všetky uvedené. Účelom zrozumiteľnosti zmluvy pre spotrebiteľa je to, aby bol schopný posúdiť rozsah svojho záväzku, čo v predmetnej zmluve bolo uvedené. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/26/2014 zo dňa 27.03.2018.

13. Žalobca k povoleniu uhradiť dlh v mesačných splátkach uviedol, že pri rozhodovaní o možnosti plnenia dlhu v splátkach súd musí postupovať v súlade so zákonom a rozhodnutie nesmie zvyhodňovať jednu zo strán na úkor druhej. Priznaním splátok vo výške 25 eur mesačne žalovanému bola daná možnosť úver splatiť v nižšej výške splátky ako to bolo dohodnuté v zmluve. Namiesto určitej sankcie za to, že žalovaný nesplnil svoje zmluvné povinnosti, bol za porušenie zmluvy „odmenený“. Výkon práva, ktorý motivuje k neplneniu si zmluvných povinností nie je v súlade so spravodlivou ochranou príslušných práv zakotvenou Civilným sporovým poriadkom. V čase od podania žaloby mohol žalovaný prejavíť snahu dlh uhrádzať aspoň v takej výške, ktorá by bola primeraná jeho finančným možnostiam. Žiadnu úhradu do vyhlásenia rozhodnutia nezrealizoval. Splácanie priznanej istiny bude trvať neprimerane dlho, a to takmer 5 rokov. Súd vychádzal iba z tvrdení žalovaného o jeho majetkových pomeroch, nie je preto podložené riadne vykonaným dokazovaním a riadne odôvodnené. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 11C/49/2018-135. Rovnako poukázal na procesnú úpravu v § 232 ods. 2 až 4 CSP, podľa ktorého plniť je treba do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Iba výnimočne v odôvodnených prípadoch môže súd určiť dlhšiu ako zákonom určenú lehotu na plnenie. Takéto rozhodnutie musí však byť podložené zistením všetkých potrebných skutočností, ktoré by presvedčivo zdôvodnili záver súdu pri rozhodnutiach povoliť peňažné plnenie v splátkach. Podstatnými hľadiskami pre takúto úvahu súdu je výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovaného, žalovaným

prejavená snaha o plnenie záväzku počas konania, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania a skutočnosť, že by prípadné zdržanie sa v plnení súdom ustanovené povinnosti nedodržaním jednotlivých splátok, nebolo v riešenom prípade vzhľadom na osobné pomery žalobcu príliš ťaživé (R/V./1968). Prítom výška splátok musí odrážať nielen osobné pomery žalovaného, ale tiež zodpovedať výške priznaného plnenia tak, aby k uspokojeniu žalobcu došlo v primeranej lehote. Poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 7Cdo/116/2012 zo dňa 18.03.2013 a na rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 24Co/322/2016-85. Žalovaný tiež uviedol, že posúdenie finančných možností žalovaného pre účely úhrady dlžnej pohľadávky by malo byť súčasťou aktivít v procese prípadného výkonu súdneho rozhodnutia, kedy dôjde k dôslednému zisteniu majetku žalovaného a k voľbe najvhodnejšieho spôsobu výkonu rozhodnutia. Navrhol preto rozsudok v napadnutej časti zmeniť a vyhovieť žalobe žalobcu v celom rozsahu a zaviazat' žalovaného zaplatiť dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a priznať mu náhradu trov konania aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

14. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný tak, že úver chce splatiť v splátkach po 25 eur, keďže musí splácať aj ďalšie úvery žalobcovi. Chce splácať po toľko, koľko je schopný. V ďalšom vyjadrení uviedol, že je ochotný svoj záväzok splácať po 29,97 eur.

15. K replike žalovaného vo vzťahu k odvolaniu sa žalobca vyjadril tak, že toto vyjadrenie žalovaného nespochybňuje ani jeho nárok, ani podané odvolanie, ale poukazuje na jeho momentálnu finančnú situáciu, ktorá mu neumožňuje vyrovnať pohľadávku inak, ako v splátkach. V ďalšom zotrval na tvrdeniach uvedených v odvolaní.

16. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia ústneho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 05.12.2018 a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné čo do výšky splátky priznanej sumy.

17. Z dispozičnej zásady v odvolacom konaní vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Vymedzením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ vymedzuje to, akých výrokov sa týka suspenzívny účinok odvolania a zároveň stanovuje medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

18. Žalobca odvolaním napadol zamietavý výrok rozsudku súdu prvej inštancie, a to čo sa týka žalovanej sumy nad priznanú sumu 1.417,48 eur a príslušenstvo, teda čo do zaplatenia sumy istiny celkom vo výške 412,54 eur s prísl. a čo do zaplatenia úroku vo výške 80 eur s prísl. a vyčíslených úroky z omeškania vo výške 0,78 eur, a tiež namietal rozhodnutie súdu o možnosti splatiť priznané sumy v splátkach po 25 eur mesačne. Preto predmetom prieskumu bol iba zamietavý výrok v uvedenom rozsahu, výrok o splatnosti priznaných súm v 25 eur mesačných splátkach a výrok o trovách konania. Zvyšná časť rozsudku odvolaním nebola napadnutá, preto sa stala právoplatnou v zmysle ust. § 367 ods. 2 CSP.

19. Odvolací súd uvádza, že vo vzťahu k zamietavej časti žaloby súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Preto si odvolací súd osvojuje odôvodnenie napadnutého rozsudku v uvedenej časti, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a sa s ním stotožňuje v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP. Len na zdôraznenie správnosti rozsudku v uvedenej časti a k odvolacím dôvodom uvádza nasledovné.

20. Keďže žalobca v odvolacom konaní namietal nesprávne právne posúdenie veci čo do zamietavej časti nároku a možnosti zaplatiť priznanú sumu v splátkach, odvolací súd v uvedenom rozsahu podrobil prieskumu rozsudok so zameraním či súd prvej inštancie aplikoval na zistený skutkový stav príslušné právne predpisy, či svoje rozhodnutie týmto smerom riadne odôvodnil s tým, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie (viď rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS/78/05).

21. K v odvolaní tvrdenému nesprávnemu právnomu posúdeniu veci odvolací súd uvádza, že nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (viď uznesenie NS SR z 27.07.2011, sp. zn. 7Cdo/7/2010).

22. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na správne odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu čo do zamietavej časti. Iba na zvýraznenie správnosti, ako aj k odvolacím dôvodom uvádza, že nebolo možné žalobcovi priznať nárok na ním žiadané sumy na istine a úrokoch s prísl. Aj súd odvolací, rovnako ako prvoinštančný súd je toho názoru, že žalobcovi nárok na uvedené nevznikol. Odvolací súd rovnako sa stotožňuje s názorom, že Úverovú zmluvu, uzavretú stranami sporu dňa 25.11.2014 je potrebné považovať za zmluvu bezúročnú a bezpoplatkovú. Z výsluchu žalovaného na pojednávaní dňa 09.05.2018 je možné jednoznačne vyvodiť, že žalobca nedal žalovanému možnosť uzavrieť Zmluvu bez poistenia, a opak žalobca nepreukázal. Správne preto prvoinštančný súd uzavrel, že do RPMN bolo potrebné započítať aj poplatky poistného, a keďže tento poplatok nebol pojatý do výpočtu RPMN, jeho výška uvedená v Zmluve nezodpovedala skutočnosti, čo spôsobilo, že Úver správne bol v zmysle § 9 ods. 2 a § 11 ods. 1 z. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch vyhodnotený ako bezúročný a bezpoplatkový.

23. Rovnako je potrebné súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že v konaní nebolo preukázané, aby žalobca náležite, s odbornou starostlivosťou skúmal bonitu žalovaného. Ak žalobca až do odvolacieho konania predložil listiny, ktoré mali preukazovať splnenie si uvedenej povinnosti bez toho, aby takéto dôkazy produkoval pred súdom prvej inštancie je to už nepostačujúcim, lebo na takto predložené dôkazy až v odvolacom konaní nie je možné prihliadať v zmysle ust. § 366 CSP. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že nie je možné súhlasiť s názorom odvolateľa, že ak súd považoval jeho návrh čo do žiadaného poplatku za poistenie za neúplný, mal ho vyzvať na jeho doplnenie. Ak žalobca si uplatnil žalobou určité nároky, bolo jeho povinnosťou v zmysle § 132 CSP, okrem iného, už v žalobe úplne opísať rozhodujúce skutočnosti, označiť dôkazy na ich preukázanie a pripojiť k žalobe dôkazy preukazujúce oprávnenosť jeho nárokov. Ak svoje nároky náležite nepreukázal, nemohol byť súdom na ich preukázanie vyzývaný. Išlo by totiž o porušenie zásady kontradiktórnosti súdneho konania a zásady rovnoprávneho postavenia strán sporu v zmysle čl. 6 a čl. 8 CSP. V konaní pred súdom prvej inštancie žalovaný tvrdil, že „o poistení pri uzatváraní Zmluvy nebola ani reč“, pričom toto jeho tvrdenie žalobca nevyvrátil.

24. K v odvolaní tvrdenému skúmaniu bonity žalovaného v čase uzavretia Zmluvy odvolací súd uvádza, že veriteľ si nesplní povinnosť postupovať s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa § 9 ods. 1 Zákona o spotrebiteľskom úvere, ak vychádza z objektívne nedoloženého osobného prehlásenia dlžníka o jeho osobných, zárobkových a majetkových pomeroch. Na tom nemožno nič zmeniť ani to, ak dlžník nie je evidovaný v databáze dlžníkov. Má sa za to, že nie sú v zmysle uvedeného ustanovenia dostatočnými informácie získané iba od spotrebiteľa. Odborná starostlivosť predpokladá údaje, ktoré dlžník veriteľovi uviedol a ktoré veriteľ overil, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka a pod. Povinnosťou veriteľa je využiť aj verejne dostupné informácie, ako sú napr. údaje o životnom a existenčnom minime v zmysle zákona, o priemerných výdavkoch obyvateľstva a tieto porovnať so známymi alebo od spotrebiteľa získanými informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (viď rozsudok NS ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018 zo dňa 25.07.2018).

25. Odvolací súd ešte na dôvažok poznamenáva, že jednostranne pripravené podmienky zmluvy iba dodávateľom, bez možnosti ich spotrebiteľom ovplyvniť, nemôžu byť súdom akceptované, ak spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Za danej situácie bolo preto správne, že súd prvej inštancie žalobu v napadnutej časti zamietol.

26. Odvolací súd ešte dodáva, že žalobca bol povinný preukázať oprávnenosť svojho nároku ešte pred súdom prvej inštancie. Ak tvrdil, že náležite skúmal bonitu žalovaného, mal o tom predložiť dôkaz v konaní pred súdom prvej inštancie. Preto prvoinštančný súd vychádzal z toho, čo tvrdil žalovaný. Na uvedenom nemôže zmeniť nič ani to, že žalobca predložil až do odvolacieho konania niektoré listiny, ako aj napr. CREDIT REPORT-ANALYTIC žalovaného, vytlačený 20.06.2018, na čo však nebolo možné už v odvolacom konaní prihliadať a Report Sociálnej poisťovne a iné, na ktorý tiež už nie je možné prihliadať. Za výsledok sporu je zodpovedný žalobca, ktorý musí súdu prvej inštancie svoj nárok náležite preukázať, ak chce byť v konaní úspešným.

27. Z vyššie uvedených dôvodov súd prvej inštancie správne rozhodol, keď zamietol nárok žalobcu v prevyšujúcej časti, t.j. nad priznanú sumu 1.417,48 eur s prísl. Na jeho priznanie totiž nebol zákonný dôvod.

28. Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uloží povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné splátky a dávky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak, súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého dlhu (§ 232 ods. 3,4 CSP).

29. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že zákon stanovuje trojdňovú lehotu na plnenie súdom uloženej povinnosti. Súd však môže určiť aj dlhšiu lehotu na plnenie uloženej povinnosti, alebo môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonávať v splátkach. Pri úvahe o určení dlhšej lehoty na plnenie povinnosti alebo pri určení splátok súd vychádza najmä z konkrétnych okolností prípadu a osobných a majetkových pomerov strán sporu. V posudzovanej veci súd prvej inštancie vychádzal z pomerov žalovaného a umožnil mu priznanú sumu zaplatiť v 25 eur mesačných splátkach. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný má mesačný príjem cca 400 eur, o čom predložil výplatnú pásku za mesiac marec 2018, z ktorej plynie, že jeho hrubá mzda je 480 eur, výdavky na bývanie a stravu vo výške 220 eur, uhrádza žalobcovi na iných úveroch sumu 95 eur mesačne, v čase jeho výsluchu tvrdil, že sa žení a jeho budúca manželka je tehotná, čo súd správne vyhodnotil ako dôvod na uloženie mu povinnosti splatiť priznané sumy v splátkach. Odvolací súd však má za to, že žalovanému bola daná možnosť zaplatiť žalobcovi priznané sumy v nízkych splátkach, ktoré nedosahovali ani výšku pôvodne dohodnutých splátok úveru. Podľa odvolacieho súdu bolo namieste poskytnúť žalovanému možnosť zaplatiť priznané sumy v splátkach, ale ich výška nemôže byť taká, aby dlh bol splácaný neúmerne dlho. Judikatúra súdov ustálila, aby priznané sumy boli splatené v splátkach v lehote do 3 rokov, čo sa vo všeobecnosti považuje za prípustnú lehotu na splatenie priznanej pohľadávky. V tomto smere bolo potrebné vyhodnotiť odvoláciu námietku žalobcu za dôvodnú.

30. Odvolací súd považuje preto odvolanie žalobcu čo sa týka namietanej výšky mesačnej splátky za dôvodné. Žalobca ako veriteľ pri splácaní dlhu v splátkach sa dostal do nevýhodného postavenia, spočívajúceho už v tom, že peňažný dlh nebude žalovanými zaplatený do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, no nie je možné od neho požadovať, aby priznaná pohľadávka bola žalovaným dlhodobo splácaná. Preto odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie čo do výšky mesačnej splátky tak, že uložil žalovanému priznanú pohľadávku zaplatiť žalobcovi v splátkach po 40 eur mesačne. Uvedený výška splátky je vyššia, ako bola pôvodne dohodnutá v Zmluve a priznaná suma bude žalobcovi uhradená cca do 3 rokov. Je treba ešte dodať, že súd prvej inštancie správne rozhodol o povinnosti žalovaných dlžnú sumu uhradiť v mesačných splátkach s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia. Ak teda žalovaný splátky nebudú dodržiavať, stane sa zročným celý dlh už v prípade omeškania s plnením hoci len jednej splátky.

31. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti čo do výroku o výške mesačnej splatnosti zmenil tak, že ich výšku určil na sumu 40 Eur mesačne. Rozhodol tak postupom podľa § 388 CSP, nakoľko neboli splnené podmienky na potvrdenie ani na zrušenie rozhodnutia v uvedenom napadnutom rozsahu.

32. Odvolací súd považoval za správne rozhodnutiu súdu prvej inštancie aj čo do výroku o trovách konania, zohľadňujúceho pomer úspechu .

33. Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok v napadnutej časti čo do zamietnutia žaloby v prevyšujúcej časti ako vecne správny postupom podľa § 387 ods. 1 CSP spolu aj s výrokom o trovách konania potvrdil.

34. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 396 v spojení s § 255 a nasl. CSP tak, že stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nebol priznaný. V odvolacom konaní tak žalobca, ako aj žalovaný neboli v celom rozsahu úspešní, preto nemohol im vzniknúť nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

35. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie n i e j e prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).